

- Instructions : 1) Attempt any **Four** Questions
 2) All questions carry **equal** marks
 3) Draw Suitable **Diagrams** and **Maps** Wherever necessary
 4) Use of **map stencils** is **allowed**

- Q1. Write an account of climate change during the Pleistocene epoch.
 Q2. Give detailed description of the evidences of climate change. Explain them.
 Q3. Define global warming. Explain the impacts of global warming on human activities.
 Q4. Discuss in detail the major initiatives taken by India to mitigate and adapt to climate change.
 Q5. Present a detailed report on Kyoto protocol highlighting its background, provisions and its impact on developing countries.
 Q6. Write Short Notes on **Any Two**
 A) Internal climatic variability
 B) Public participation to mitigate climate change.
 C) Clean development mechanism

मराठी भाषांतर

वेळ : 2^{1/2}

गुण : ६०

- सूचना : १) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा
 २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत
 ३) आवश्यकतेनुसार योग्य आकृत्या आणि नकाशे काढा.
 ४) स्टेनसिलचावापर करण्यास परवानगी आहे.

- प्र.१ हवामान बदलाचा प्लेस्टोसिन कालखंडानुसार वृत्तांत लिहा.
 प्र.२ हवामानातील बदलाच्या पुराव्यांचे सखोलपणे वर्णन करून ते स्पष्ट करा.
 प्र.३ जागतिक तापमानवाढीची व्याख्या द्या. मानवी क्रियांवर होणारे जागतिक तापमानवाढीचे परिणाम स्पष्ट करा.
 प्र.४ जागतिक स्तरावर हवामान बदल कमी करण्यासाठी आणि परिस्थितीशी जुळवून घेण्यासाठी भारताच्या पुढाकारावर सखोल चर्चा करा.
 प्र.५ क्योटो प्रोटोकॉलची पार्श्वभूमी, तरतुदी आणि त्याचा विकसनशील देशांवरील परिणाम याचा सखोलपणे वृत्तांत द्या.
 प्र.६ टीपा लिहा (कोणत्याही दोन)
 अ) अंतर्गत हवामान परिवर्तनशीलता
 ब) हवामान बदल कमी करण्यासाठी सार्वजनिक सहभाग
 क) प्रदूषण विरहीत विकास यंत्रणा